

Sygn. akt III APz 11/12

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska

po rozpoznaniu w dniu **12 grudnia 2012 r.**

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. T.**

przeciwko **Zakładom Przetwórstwa Drzewnego (...) M. D., B. D. z siedzibą w S.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 9 listopada 2012 r., sygn. akt IV P 3/10

p o s t a n a w i a:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Krośnie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił wniosek o zwolnienie pozwanego od opłaty sądowej od zażalenia na postanowienie tego Sądu z dnia 26 września 2012 r., wskazując, że nie zostały spełnione warunki uzyskania zwolnienia określone w art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Pozwany nie wykazał bowiem faktu zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej, ani żadnego dowodu potwierdzającego stan finansowy i majątkowy spółki.

W zażaleniu na powyższe postanowienie strona pozwana domagała się jego zmiany i zwolnienia od opłaty sądowej od zażalenia, podnosząc, że Sąd I instancji błędnie przyjął za podstawę oceny złożonego wniosku art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Stan majątkowy pozwanego, działającego w formie spółki cywilnej, winien być oceniany poprzez analizę oświadczeń majątkowych osób fizycznych, wchodzących w jej skład, gdyż spółka cywilna nie istnieje jako podmiot odrębny od swoich wspólników.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył, co następuje:

Zażalenie strony pozwanej skutkuje wydaniem orzeczenia kasatoryjnego, gdyż zaskarżone orzeczenie, wydane zostało w istocie bez zbadania stanu majątkowego, dochodów i źródeł utrzymania wspólników pozwanej spółki cywilnej i jest, co najmniej przedwczesne.

Na wstępie wyjaśnić należy, że podstawą oceny istnienia przesłanek do przyznania zwolnienia od kosztów sądowych pozwanym, jako przedsiębiorcom będącym osobami fizycznymi, działającymi pod firmą, winien być przepis art. 102 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. 2010 nr 90, poz. 594), nie zaś art. 103 tej ustawy. W spółce prawa cywilnego podmiotowość prawną mają tylko wspólnicy.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma charakter wyjątkowy, ponieważ zasadą jest, że sąd w postępowaniu cywilnym nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona opłata (art. 126² § 1 kpc). Skarb Państwa bowiem, zgodnie z art. 94 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, nie ma obowiązku uiszczania opłat za strony. Równocześnie jednak na uwadze mieć należy, że w konkretnych okolicznościach nadmierna wysokość opłaty może prowadzić do ograniczenia prawa do sądu.

Ponownie rozpoznając wniosek pozwanego o zwolnienie od opłaty sądowej od zażalenia, Sąd Okręgowy, mając na uwadze jej wysokość, zgromadzi informacje dotyczące rzeczywistego stanu majątkowego, dochodów i źródeł utrzymania wspólników spółki cywilnej: Zakłady Przetwórstwa Drzewnego (...)M. D., B. D. z siedzibą w S., uwzględniając nie tylko kondycję finansową firmy, ale także stan majątku osobistego jej wspólników. Treść złożonego dotychczas oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania pozwanego jest bowiem niewystarczająca dla oceny zaistnienia warunków, uzasadniających zwolnienie od opłaty sądowej w świetle art. 102 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 386 § 4 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc.

Zarządzenie:

(...)

- akta zwrócić SO w Krośnie